

دکتر فاطمه علیچانیا

طب

از آنجا که اصول درمان در طب کل نگر بر پایه توجهی خاص به تمام سطوح فرد، اعم از مشکلات ذهنی، احساسی و جسمی است و با توجه به اینکه روشها و داروهای بکاررفته در این شیوه، غالباً طبیعی بوده و هزینه درمان نسبت به طب مدرن، پایین تر می باشد، مشاهده اقبال عمومی در بهره گیری از این روشهای درمانی در تمام جهان می باشیم، پس لازم است که تمام افراد جامعه، آشنایی مختصری با این روشها داشته باشند تا در مواقع نیاز، تصمیم گیری مناسبی انجام دهند. در این سری مقالات به معرفی اجمالی چند روش از شاخه های طب مکمل که رواج بیشتری دارند، خواهیم پرداخت.

۱- هومیوپاتی

واژه هومیوپاتی از دو جزء Homeo، به معنی مشابه و Pathy، به معنی درمان تشکیل شده است و به

در شماره قبل، ضمن معرفی اجمالی طب مکمل یا طب جایگزین، دیدگاه «کل نگر» که تنها اشتراک اغلب رشته های طب مکمل است را به زبان ساده شرح دادیم و بیان کردیم که در این دیدگاه، جهان هستی و از جمله انسان به، عنوان مجموعه ای کامل، هماهنگ و مرتبط در نظر گرفته شده و هیچ یک از اجزای آن بطور جداگانه، مورد بررسی قرار نمی گیرد و همطن نگرش در مقوله بیماری و سلامت نیز وجود دارد. برخلاف پزشکی مدرن رایج که مشکلات فرد را بصورت مجزا بررسی کرده و معالجه هر بخش را به تخصص و فوق تخصص های مربوطه ارجاع می دهد، در دیدگاه کل نگر، علایم متفاوت و متنوع، نمایانگر مشکل واحدی هستند که در صورت تشخیص صحیح، می توان با درمانی بسیار ساده تر تعادل از دست رفته را برقرار نمود و سلامتی را به فرد بازگرداند.

موثر هستند و علاوه بر آن در دامپزشکی هم کاربرد وسیعی دارند و واضح است که حیوانات و همچنین نوزادان، قابلیت تلفیق پذیری ندارند.

روش درمان در هومیوپاتی، بر پایه گرفتن شرح حال دقیق از بیماران و تطبیق علایم بیمار با علایم حاصل از داروها که از قبل بررسی و ثبت شده اند، می باشد. جلسه نخست معمولاً طولانی است و حداقل ۴۵ دقیقه به طول می انجامد، چرا که هومیوپات باید شرح دقیقی از تمام علایم فیزیکی، ذهنی و احساسی بیمار را ثبت کند. در این مرحله، همکاری بیمار بسیار اهمیت دارد و او هرچه جزئیات دقیق تری از حالات خود را بیان کند، احتمال یافتن داروی مناسب بیشتر خواهد بود.

پس از بررسی علایم بیمار، مشابه ترین دارو که علایم را بیشتر پوشش می دهد، انتخاب شده و با قدرت و دوز مناسب تجویز می گردد.

داروها معمولاً به شکل مایع یا جامد هستند که بصورت چند قطره، زیر زبان و یا قرصهای بسیار ریز، تجویز می شوند. دفعات مصرف دارو محدود است و در بسیاری موارد فقط یکبار کافی می باشد. در جلسات بعدی درمان، با بررسی مجدد علایم و تغییراتی که حاصل شده است، داروی بعدی تجویز میگردد تا در نهایت، درمان حاصل گردد. در طول مدت درمان، بیمار باید از مصرف مواد غذایی خاصی مثل قهوه، سیر، نعنا و ... خودداری کند و به توصیه های پزشک کاملاً توجه نماید.

طیف وسیعی از بیماریها با روش هومیوپاتی قابل درمان هستند که البته بستگی به مهارت فرد درمان کننده دارد. و هرچه بیماری مزمن و کهنه تر باشد، دوره درمان طولانی تر است. هومیوپاتی مثل هر روش درمانی اگر به روش غلط و توسط افراد نا آگاه بکار گرفته شود، عوارض جانبی و چه بسا جدی خواهد داشت، ولی در صورت اجرای صحیح، درمانی بسیار ملایم، سریع و فاقد عوارض ناخواسته را به دنبال دارد.

توجه به اینکه نکته لازم و ضروری است که استفاده از هر یک از رشته های طب مکمل باید تحت نظر پزشک و با مشورت فردی که در آن زمینه تخصص داشته و آموزشهای معتبری را گذرانده باشد، صورت گیرد و بهیچ عنوان نباید درمانهای پزشکی را خودسرانه متوقف یا جایگزین نمود.

معنی مشابه درمانی می باشد. اصول این شیوه از هزاران سال پیش شناخته شده بوده و حتی می توان آن را در نظریات بقراط مشاهده کرد. ولی سابقه هومیوپاتی مدرن به حدود ۲۰۰ سال گذشته باز می گردد. پزشکی آلمانی به نام ساموئل هانمن که در اواخر قرن هجدهم، تئوریهای هومیوپاتی را به صورت منسجم در آورد، بعنوان پایه گذار هومیوپاتی جدید شناخته می شود. وی متوجه شد، چنانچه داروی کینین که یک داروی ضد مالاریا می باشد، توسط افراد سالم مصرف شود، علائمی دقیقاً شبیه بیماری مالاریا را در آنها ایجاد می کند. او، پس از بررسی مواد دیگر و بدست آوردن نتایج مشابه به این نتیجه رسید که «مشابه، مشابه را درمان می کند» که این استنتاج قانون اول در درمان به روش هومیوپاتی می باشد تاکنون هزاران داروی هومیوپاتی از طریق تجویز به افراد سالم و ثبت دقیق و همه جانبه علایم ایجاد شده در فرد، ثبت گردیده است.

داروهای هومیوپاتی طبیعی هستند و اغلب از گیاهان، مواد معدنی و بخشی از ترکیبات حیوانی، منشاء گرفته اند. البته این داروها ویژگی خاصی دارند که همان رقت فوق العاده آنهاست. برای مثال در تهیه داروی هومیوپاتی از یک گیاه، عصاره گیاهی به روشهای ویژه در آب به قدری رقیق می شود که عملاً هیچ ملکول شیمیایی از آن در محلول نهایی باقی نمی ماند و با این حال، شگفت آور است که اثرات خود را نه تنها حفظ می کند، بلکه هرچه میزان رقیق سازی بیشتر شود، قدرت دارو افزایش می یابد.

مکانیسم اثر داروهای هومیوپاتی، دقیقاً شناخته نشده است. البته، تئوریهایی در این زمینه و برپایه فیزیک کوانتوم وجود دارد که شرح آن از حوصله مقاله خارج است و علاقمندان می توانند به منابع موجود مراجعه نمایند. در مورد نحوه اثر داروهای هومیوپاتی، بطور خلاصه می توان گفت که این داروها با تحریک نیروی حیاتی و تعدیل و تقویت سیستم دفاعی بدن، فرد را به سوی وضعیت سلامت سوق می دهند.

به دلیل رقیق بودن فوق العاده این داروها و اینکه عملاً با روشهای معمول، چیزی جز آب خالص و شاید اندکی اتانل در آنها قابل ردیابی و مشاهده نیست، عده ای تأثیر داروهای هومیوپاتی را نوعی اثر تلفیقی یا اثر دارو نما ذکر می کنند. ولی این ایده، صحیح به نظر نمی رسد، چرا که این داروها روی نوزادان نیز